

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ

Γ.Α.

Κατά

Ελλάδας

(Προσφυγή αρ. 36401/10)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

17 Οκτωβρίου 2013

Η απόφαση αυτή θα γίνει οριστική υπό της προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 44§2 της Σύμβασης. Μπορεί να επέλθουν ορισμένες αλλαγές ως προς την μορφή.

Στην υπόθεση Α. κατά Ελλάδος,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), συνεδρίασε σε Τμήμα με την ακόλουθη σύνθεση:

Isabelle Berro-Lefèvre, Πρόεδρο,
Khanlar Hajiyev,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,
Erik Møse,
Ksenija Turkovic,
Dmitry Dedov, Δικαστές,

Και με την σύμπραξη του André Wampach, Αν. Γραμματέα Τμήματος,

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο στις 24 Σεπτεμβρίου 2013, εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (αρ. 36401/10) που κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ένας Έλληνας υπήκοος, ο κ. Γ. Α. («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε στο Δικαστήριο στις 16 Ιουνίου 2010 σύμφωνα με το άρθρο 34 της Σύμβασης Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).
2. Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τους δικηγόρους Θεσσαλονίκης Κ.Τσιτσελίκη και Α.Σπαθή. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τους πληρεξουσίους της, την κ. Φ.Δεδούση, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τον κ. Δ.Καλόγηρο, Δικαστικό Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
3. Ο προσφεύγων παραπονείται ειδικότερα για παραβίαση των άρθρων 3, 5 και 6 της Σύμβασης.
4. Στις 31 Αυγούστου 2011, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 29§1 της Σύμβασης, αποφασίστηκε ότι το Τμήμα θα αποφανθεί συγχρόνως επί του παραδεκτού και επί της ουσίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

A. Η υπό κρίση δικαστική διαδικασία

5. Ο προσφεύγων συνελήφθη στις 19 Ιουνίου 2009 ως ύποπτος διάπραξης πολλαπλών κλοπών και κατηγορήθηκε για κλοπή με σύσταση συμμορίας.

6. Στις 23 Ιουνίου 2009, μετά από πρόταση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Σερρών, η ανακρίτρια διέταξε την αποφυλάκιση του προσφεύγοντος με εγγύηση το ποσό των 1.000€. Η ανακρίτρια επέβαλε επίσης στον προσφεύγοντα την υποχρέωση να παρουσιάζεται το πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα στο Αστυνομικό Τμήμα του τόπου διαμονής τους και του απαγόρευσε την έξοδο από την χώρα.

7. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2009, η Ανακρίτρια Πλημμελειοδικών των Σερρών διέταξε την προσωρινή κράτηση του προσφεύγοντος. Διαπίστωσε ότι ο προσφεύγων δεν κατέβαλε αδικαιολόγητα το ποσό της εγγύησης που του επιβλήθηκε. Σύμφωνα με πρόταση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών συνημμένη στην απόφαση της Ανακρίτριας, από την δικογραφία δεν προέκυπτε ουδόλως ότι η μη καταβολή της εγγύησης οφειλόταν σε αντικειμενική αδυναμία του προσφεύγοντος να συμμορφωθεί προς τους όρους αποφυλάκισής του. Επίσης, ο Εισαγγελέας ανέφερε ότι, ο προσφεύγων είχε παραδεχθεί κατά την εξέτασή του ενώπιον της ανακρίτριας στις 23 Ιουνίου 2009 ότι είχε διαπράξει τα περισσότερα αδικήματα για τα οποία κατηγορούνταν. Αφού έλαβε υπόψη της, τα στοιχεία αυτά, η Ανακρίτρια συμπέρανε ότι δεν μπορούσαν να επιβληθούν λιγότερο επαχθή μέτρα από την προσωρινή κράτηση του προσφεύγοντος γιατί δεν μπορούσαν να εγυηθούν την διαθεσιμότητα αυτού κατά την ανάκρισή της υπόθεσης. Με αυτά τα δεδομένα, η Ανακρίτρια διέταξε την σύλληψή του και την προσωρινή του κράτηση (Διάταξη αρ. 154/2009).

B. Οι συνθήκες κράτησης

8. Ο προσφεύγων συνελήφθη εκ νέου στις 11 Δεκεμβρίου 2009. Από τις 13 Δεκεμβρίου 2009 ως τις 27 Φεβρουαρίου 2010, κρατήθηκε στα κρατητήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Σερρών. Την τελευταία αυτή ημερομηνία μεταφέρθηκε στην Υποδιεύθυνση μεταγωγών κρατουμένων Θεσσαλονίκης προκειμένου να παρουσιαστεί στον Ανακριτή του Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης. Στις 5 Μαρτίου 2010, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε και πάλι στα κρατητήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Σερρών όπου κρατήθηκε ως τις 15 Μαρτίου 2010.

9. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η έλλειψη εξαερισμού έκανε την ατμόσφαιρα αποπνικτική λόγω των άσχημων οσμών και του καπνού από τα τσιγάρα των κρατουμένων. Οι τουαλέτες ήταν πολύ βρώμικες λόγω του μεγάλου αριθμού των κρατουμένων και λόγω έλλειψης καθαρισμού. Ο αριθμός των κλινών δεν επαρκούσε και πολλοί κρατούμενοι κοιμόντουσαν στο πάτωμα σε βρώμικες κουβέρτες. Στους κρατουμένους δεν προσφερόταν κανένα γεύμα αλλά τους δινόταν το ποσό των 5,85€ την ημέρα, που δεν αρκούσε για να παραγγείλουν απ' έξω τρία ημερήσια γεύματα. Τα κελιά ήταν σκοτεινά και τα παράθυρα καλυμμένα. Δεν υπήρχε δυνατότητα να βγουν στο φως ή τον καθαρό αέρα αφού δεν υπήρχε χώρος προαυλισμού.

10. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι στις 9 Μαρτίου 2010 έγραψε στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Σερρών και κατήγγειλε τις συνθήκες κράτησης, χωρίς να λάβει απάντηση.

11. Σε ημερομηνία που δεν προσδιορίζεται επακριβώς, ο προσφεύγων καταδικάστηκε σε ποινή κάθειρξης με την απόφαση αρ. 2403/2010 του Εφετείου Κακουρηγημάτων Θεσσαλονίκης. Ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης και η δικάσιμος ορίστηκε για τις 12 Φεβρουαρίου 2013. Από τον φάκελο δεν προκύπτει η συνέχεια της διαδικασίας.

Π. ΤΟ ΟΙΚΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Α. Το εθνικό δίκαιο

1. Διατάξεις σχετικές με την επιδίκαση αποζημίωσης

12. Το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα ορίζει ότι:

«Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση τους δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης, που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. Μαζί με το δημόσιο ευθύνεται εις ολόκληρον και το υπαίτιο πρόσωπο, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για την ευθύνη των υπουργών».

13. Η διάταξη αυτή θεσπίζει την έννοια της ειδικής ζημιογόνου πράξεως δημοσίου δικαίου, που γεννά την εξωσυμβατική ευθύνη του Δημοσίου. Η ευθύνη αυτή προκύπτει από παράνομες πράξεις ή παραλείψεις, που μπορεί να είναι όχι μόνον νομικές αλλά και υλικές πράξεις της διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων πράξεων κατ' αρχήν μη εκτελεστών. Το παραδεκτό της αγωγής αποζημίωσης υπόκειται σε μία προϋπόθεση: την παράνομη φύση της πράξης ή της παράλειψης.

14. Τα οικεία άρθρα του Αστικού Κώδικα ορίζουν ότι:

Άρθρο 57

Δικαίωμα στην προσωπικότητα

«Όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον. Αν η προσβολή αναφέρεται στην προσωπικότητα προσώπου που έχει πεθάνει το δικαίωμα αυτό έχουν ο σύζυγος, οι κατιόντες, οι ανιόντες, οι αδελφοί και οι κληρονόμοι του από διαθήκη.

Αξίωση αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις για τις αδικοπραξίες δεν αποκλείεται.»

Άρθρο 932

«Σε περίπτωση αδικοπρασξίας, ανεξάρτητα από την αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία, το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει εύλογη κατά την κρίση του χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Αυτό ισχύει ιδίως για εκείνον που έπαθε προσβολή της υγείας, της τιμής ή της αγνείας του ή στερήθηκε την ελευθερία του. Σε περίπτωση θανάτωσης προσώπου η χρηματική αυτή ικανοποίηση μπορεί να επιδικαστεί στην οικογένεια του θύματος λόγω ψυχικής οδύνης.»

15. Το Συμβούλιο της Επικρατείας με δύο αποφάσεις του, τις υπ' αρ. 2893/2008 και 1215/2010 έχει κάνει δεκτό ότι το πρόσωπο που έχει καταδικαστεί για οφειλές προς τρίτους και κρατείται κατά παράβαση του άρθρου 1050§2 ΚΠολΔικ στο ίδιο κελί με ποινικούς κατάδικους έχει υποστεί ηθική βλάβη και λόγω αυτού είχε δικαίωμα σε αποζημίωση κατ' εφαρμογή των άρθρων 105ΕισΝΑΚ και 57 ΑΚ. Η κήρυξη της ακυρότητας της κράτησης και η αποφυλάκιση του ενδιαφερομένου δεν αποτελούσαν λόγο εξάλειψης της ηθικής βλάβης που το άτομο αυτό είχε υποστεί κατά την κράτησή του. Η έλλειψη ειδικών χώρων κράτησης για όσους έχουν καταδικαστεί για οφειλές προς τρίτους δεν αρκούσε για να δικαιολογήσει την εξάλειψη ή τον περιορισμό της ευθύνης του Δημοσίου. Για τον καθορισμό του ποσού της αποζημίωσης έπρεπε να ληφθούν υπόψη οι συνθήκες κράτησης. Ωστόσο, η εκτίμηση των συνθηκών κράτησης δεν μπορούσε να οδηγήσει στον αποκλεισμό κάθε ηθικής βλάβης, αφού αυτή γεννιέται από μόνη την παράνομη στέρηση της ελευθερίας του ενδιαφερομένου, ανεξαρτήτως των συνθηκών κράτησης. Στις αποφάσεις αυτές, το Συμβούλιο της Επικρατείας δέχτηκε ότι οι ενδιαφερόμενοι στις υποθέσεις αυτές, λόγω της κράτησής τους με ποινικούς καταδίκους, είχαν εκτεθεί σε προπηλακισμούς, προσβολές, προσβολή της σωματικής τους ακεραιότητας και άλλες βιαιότητες, που σε τέτοιους χώρους κράτησης, απευθύνονται κυρίως σε όσους δεν είναι εγκληματίες.

2. *Άλλες οικείες διατάξεις του Εθνικού Δικαίου*

16. Το άρθρο 572 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ορίζει τα εξής:

«1. Ο εισαγγελέας των πλημμελειοδικών του τόπου όπου εκτίεται η ποινή ασκεί τις προβλεπόμενες στον Κώδικα βασικών κανόνων για τη μεταχείριση των κρατουμένων αρμοδιότητές του και μεριμνά για την έκτιση της ποινής και την εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, του Ποινικού Κώδικα και των ειδικών νόμων για την εκτέλεση ποινών.

2. Για την άσκηση των κατά την παράγραφο 1 αρμοδιοτήτων του ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών επισκέπτεται τη φυλακή τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα. Κατά τις επισκέψεις αυτές δέχεται κρατούμενους που έχουν ζητήσει ακρόαση.

(...)»

17. Οι οικείες διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (Νόμος 2776/1999) ορίζουν ότι:

Άρθρο 6

«1. Στην περίπτωση παράνομης ενέργειας σε βάρος τους ή παράνομης εντολής οι κρατούμενοι έχουν το δικαίωμα να αναφέρονται γραπτώς και μέσα σε εύλογο χρόνο στο Συμβούλιο Φυλακής, εφόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα δεν τους παρέχεται άλλο ένδικο βοήθημα. Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης με την οποία απορρίπτεται το αίτημά τους ή μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της αναφοράς, αν δεν εκδόθηκε απόφαση, οι κρατούμενοι έχουν δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο Εκτέλεσης των Ποινών. Το Δικαστήριο αυτό, εφόσον δεχθεί κατ'ουσίαν την προσφυγή, αίρει τα αποτελέσματα που απορρέουν από την παράνομη ενέργεια ή εντολή (...)».

Άρθρο 86

«(...)

2. Κάθε Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών είναι τοπικό αρμόδιο για την εκδίκαση των υποθέσεων που αφορούν κρατούμενους σε κατάσταση που βρίσκεται στην περιφέρειά του.»

18. Οι σχετικές με την παρούσα υπόθεση διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης 58819/2003 της 7^{ης} Απριλίου 2003, ορίζουν ότι:

Άρθρο 6

1. Ο έλεγχος της νομιμότητας κατά την εκτέλεση των ποινών κατά της ελευθερίας (...) ασκείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα-επόπτη.

2. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει: (...) β) την εξασφάλιση δίκαιης μεταχείρισης και δικαστικής προστασίας για το σύνολο των κρατουμένων και γ) την ενημέρωση των κατά περίπτωση αρμόδιων δικαστικών και διοικητικών αρχών για το περιεχόμενο ακροάσεων ή αναφορών κρατουμένων ή μελών του προσωπικού, από τις οποίες προκύπτουν ενδείξεις για την τέλεση αζιόποινων πράξεων ή πειθαρχικών αδικημάτων κρατουμένων ή προσωπικού.

Άρθρο 7

1. Στο πλαίσιο της εποπτείας ο εισαγγελέας συνεργάζεται με τον διευθυντή και τους προϊσταμένους των τμημάτων του καταστήματος, και προβαίνει σε υποδείξεις σε θέματα που αφορούν την έκτιση των ποινών.

2. Ο εισαγγελέας επόπτης ή ο αναπληρωτής του, ασκεί αρμοδιότητες δικαιοδοτικού, πειθαρχικού και ελεγκτικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, ο εισαγγελέας επόπτης:

1) Μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν εκάστοτε για τη μεταχείριση των κρατουμένων καθώς και εκείνων του Ποινικού Κώδικα και των ειδικών νόμων που αφορούν την εκτέλεση των ποινών και την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας.

(...)

9) Δέχεται σε ακρόαση κρατούμενους, συγγενείς και συνηγόρους τους, αν το ζητήσουν.(...)

10) Εξετάζει θέματα δικαστικής προστασίας των κρατουμένων, υποδεικνύοντας στους ενδιαφερομένους να προβούν στις ενδεδειγμένες ενέργειες και προωθεί στις αρμόδιες αρχές αιτήματα νομικής βοήθειας κρατουμένων, (...)

Άρθρο 25

Με γνώμονα την εύρυθμη λειτουργία του καταστήματος καθορίζονται οι ημέρες και ώρες ακροάσεων των κρατουμένων ως εξής:

α. Ο εισαγγελέας επόπτης καθορίζει ακροάσεις κρατουμένων τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα με διάρκεια τουλάχιστον δύο ωρών για την εξασφάλιση δίκαιης μεταχείρισης και δικαστικής προστασίας για όλους τους κρατουμένους.

β. Ο διευθυντής, για θέματα που ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητά του, ακροάται κρατουμένους όποτε παραστεί ανάγκη.

Άρθρο 32

Εκτός από τα δικαιώματα του προηγούμενου άρθρου οι κρατούμενοι διευκολύνονται στην άσκηση των δικαιωμάτων τους με δυνατότητες και μέτρα τα οποία λαμβάνονται για να ελαχιστοποιούνται οι δυσμενείς επιπτώσεις ή παρενέργειες που συνεπάγεται η εκτέλεση των ποινών και των μέτρων ασφαλείας κατά της ελευθερίας. Ειδικότερα οι κρατούμενοι μπορούν:
(...)

3) Να λαμβάνουν από τη διεύθυνση του καταστήματος τα απαραίτητα μέσα για την ατομική υγιεινή και την καθαριότητα των ιδίων και των ειδών ένδυσης και ρουχισμού τους.

Άρθρο 37

«(...)

10) Ο Διευθυντής του Σωφρονιστικού Καταστήματος λαμβάνει, κατά τη διάρκεια της κράτησης οποιουδήποτε κρατουμένου, τα αναγκαία κατά περίπτωση μέτρα προς ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων ή παρενεργειών τις οποίες συνεπάγεται η εκτέλεση των ποινών και των μέτρων ασφαλείας κατά της ελευθερίας».

B. Οι εθνικές εκθέσεις

1. *Η Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη της Ελληνικής Δημοκρατίας της 11^{ης} Μαΐου 2007, με τον τίτλο «Παραμονή των ποινικών καταδίκων που κρατούνται στα κρατητήρια της αστυνομίας»*

19. Ο Συνήγορος του Πολίτη πραγματοποίησε επίσκεψη από τις 15 έως τις 16 Μαρτίου 2007 στην Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Μεταγωγών Θεσσαλονίκης προκειμένου να εξετάσει, μεταξύ άλλων, τις συνθήκες κράτησης. Επισήμανε ιδίως ότι η κράτηση στα κρατητήρια της Αστυνομίας για παρατεταμένη περίοδο αποτελούσε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης. Συνέστησε στις αρμόδιες αρχές να διασφαλίσουν το συντομότερο δυνατόν σε κάθε άτομο που κρατείται άνω των είκοσι τεσσάρων ωρών την πρόσβαση στην σωματική άσκηση σε εξωτερικό χώρο και κατάλληλη σίτιση.

2. *Η επιστολή της 13^{ης} Μαΐου 2009 του Συνηγόρου του Πολίτη προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης με τον τίτλο «Παραμονή των ποινικών καταδίκων που κρατούνται στα κρατητήρια της αστυνομίας»*

20. Ο Συνήγορος του Πολίτη υπενθύμισε στο Υπουργείο την έκθεσή του της 11^{ης} Μαΐου 2007 (ανωτ. §19) και υπογράμμισε και πάλι το πρόβλημα της μακρόχρονης παραμονής των κρατουμένων στα κρατητήρια της Αστυνομίας. Σύμφωνα με τον Συνήγορο του Πολίτη το πρόβλημα αυτό είναι εντονότερο στην Βόρειο Ελλάδα λόγω της άρνησης της δικαστικής φυλακής Θεσσαλονίκης να δεχτεί μεγαλύτερο αριθμό κρατουμένων. Ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε ότι από τον Μάιο του 2007 και παρόλο που πέρασαν δύο χρόνια οι συνθήκες κράτησης δεν βελτιώθηκαν. Σημείωνε ότι η κατάσταση ήταν κρίσιμη τόσο για τους κρατουμένους όσο και για τους αστυνομικούς, όπως το επιβεβαίωνε και μια έκθεση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Ημαθίας. Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε ήδη λάβει σχετικές καταγγελίες από τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης και από την Ελληνική Λίγκα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Συγχρόνως, μια ομάδα κρατουμένων ξεκίνησε απεργία πείνας. Με το συμπέρασμά του ο

Συνήγορος του Πολίτη καλούσε το Υπουργείο να λάβει γρήγορα όλα τα απαραίτητα για την επίλυση του προβλήματος μέτρα.

Γ. Οι διαπιστώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόληψη των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών και μεταχειρίσεων (CPT)

1. Η 12^η Γενική Έκθεση δραστηριοτήτων της Επιτροπής (CPT)

21. Το σχετικό τμήμα της Έκθεσης αναφέρει τα εξής:

«(...)

47. Η κράτηση στην Αστυνομία είναι (ή τουλάχιστον θα έπρεπε να είναι) σχετικά σύντομης διάρκειας. Ωστόσο οι συνθήκες κράτησης στα κελιά της αστυνομίας θα πρέπει να πληρούν ορισμένες βασικές προϋποθέσεις.

(...)

2. Η έκθεση της Επιτροπής (CPT) της 17^{ης} Νοεμβρίου 2010

22. Μετά την επίσκεψή της στην Ελλάδα από τις 17 έως τις 29 Σεπτεμβρίου 2009, η Επιτροπή (CPT) σημείωνε ότι στις εκθέσεις της που συνέταξε μετά τις επισκέψεις της κατά τα έτη 2005, 2007 και 2008, είχε χαρακτηρίσει τις συνθήκες κράτησης στα Αστυνομικά Τμήματα και τα Κέντρα Κράτησης Αλλοδαπών στα σύνορα ως «τραγικές», λόγω του υπερβολικά μεγάλου αριθμού κρατουμένων, των ανεπαρκών υλικών συνθηκών, της απουσίας εξαερισμού και των προβλημάτων υγιεινής. Κατά την επίσκεψή της το 2009, η Επιτροπή (CPT) διαπίστωνε ότι οι προηγούμενες διαπιστώσεις της εξακολουθούσαν να ισχύουν στην πλειοψηφία των αστυνομικών τμημάτων και των κέντρων κράτησης (παράγραφοι 48-49 της έκθεσης).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

23. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι οι συνθήκες κράτησης στα κρατητήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Σερρών ήταν αντίθετες προς το άρθρο 3 της Σύμβασης που ορίζει τα εξής:

Άρθρο 3

«Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθή εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχειρίσιν απανθρώπους ή εξευτελιστικάς».

Ως προς το παραδεκτό

24. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων δεν εξάντλησε τα διαθέσιμα εθνικά ένδικα μέσα. Αναφέρεται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, τον Σωφρονιστικό Κώδικα και την Υ.Α. 58819/2003 υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων είχε το δικαίωμα να παραπονεθεί για την κατάσταση του ενώπιον των αρμόδιων αρχών (βλ. ανωτέρω παρ. 16-18). Ωστόσο, κατά την άποψη της Κυβέρνησης, ο προσφεύγων δεν γνωστοποίησε με κανέναν τρόπο στις εθνικές αρχές την αιτίασή του σχετικά με τις συνθήκες κράτησης.

25. Επίσης, η Κυβέρνηση επικαλείται τις αποφάσεις ΣτΕ 2893/2008 και 1215/2010 και καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει την παρούσα αιτίαση λόγω μη εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων. Υποστηρίζει ότι από τις αποφάσεις αυτές προκύπτει ότι οι συνθήκες κράτησης και οι κίνδυνοι που συνεπάγονται για την ζωή ή την υγεία ενός κρατουμένου μπορούν να θεωρηθούν ότι αποτελούν προσβολή της προσωπικότητας (άρθρο 57 ΑΚ) και να θεμελιώσουν έτσι αγωγή αποζημίωσης. Συνεπώς, το άρθρο 105 ΕισΝΑΚ αποτελεί, κατά την άποψη της Κυβέρνησης, αποτελεσματικό ένδικο βοήθημα για κάθε άτομο που, όπως ο προσφεύγων, θεωρεί ότι υπήρξε θύμα απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης κατά τη διάρκεια της κράτησής του και που επιθυμεί να αποζημιωθεί για την βλάβη που υπέστη.

26. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι τα παράπονά του υπό το πρίσμα του άρθρου 3 της Σύμβασης δεν αφορούν παρά τις γενικές συνθήκες κράτησης στους χώρους της Αστυνομικής Διεύθυνσης Σερρών.

27. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το θεμέλιο του κανόνα εξάντλησης εθνικών ενδίκων μέσων που διατυπώνεται στο άρθρο 35§1 της Σύμβασης είναι ότι πριν κάποιος προσφύγει σε Διεθνές Δικαστήριο, θα πρέπει να έχει δώσει την δυνατότητα στο υπαίτιο της παραβίασης Κράτος να επανορθώσει τις επικαλούμενες παραβιάσεις, κάνοντας χρήση των δικαστικών μέσων που προσφέρει η εθνική νομοθεσία υπό τον όρο τα μέσα αυτά να είναι αποτελεσματικά και επαρκή (βλ. μεταξύ άλλων, *Fressoz et Roire κατά Γαλλίας*, [GC], αρ. 29183/95, §37, CEDH 1999-I). Ο κανόνας αυτός βασίζεται στην υπόθεση, σκοπό του άρθρου 13 της Σύμβασης –με το οποίο παρουσιάζει στενή σχέση– ότι η εθνική έννομη τάξη προσφέρει πραγματική προσφυγή σχετικά με την επικαλούμενη παραβίαση (*Kudla κατά Πολωνίας*, [GC], αρ. 30210/96, §152, CEDH 2000-XI). Το άρθρο 35§1 της Σύμβασης επιτάσσει την εξάντληση μόνον των ενδίκων μέσων που είναι συγχρόνως σχετικά με τις επίδικες παραβιάσεις, διαθέσιμα και κατάλληλα. Θα πρέπει να υπάρχουν σε επαρκή βαθμό βεβαιότητας όχι μόνον στην θεωρία αλλά και στην πράξη, γιατί διαφορετικά στερούνται της επιθυμητής αποτελεσματικότητας και προσβασιμότητας. Τέλος, εναπόκειται στο καθ' ου η προσφυγή Κράτος να αποδείξει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Dalia κατά Γαλλίας*, 19 Φεβρουαρίου 1998, §38, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-I).

28. Το άρθρο 35§1 της Σύμβασης προβλέπει κατανομή του βάρους της απόδειξης. Όσον αφορά την καθ' ης η προσφυγή Κυβέρνηση, όταν επικαλείται την μη εξάντληση των εθνικών ενδίκων μέσων θα πρέπει να πείσει το Δικαστήριο ότι το ένδικο βοήθημα (προσφυγή) που επικαλείται ήταν πραγματικό και διαθέσιμο τόσο στην θεωρία όσο και στην πράξη κατά την εποχή των πραγματικών περιστατικών, ότι δηλαδή ήταν προσιτό, ότι μπορούσε να προσφέρει στον προσφεύγοντα αποκατάσταση των αιτιάσεών τους και ότι παρουσίαζε εύλογες πιθανότητες ευδοκίμησης (*Akdivar et autres κατά Τουρκίας*, 16 Σεπτεμβρίου 1996, §68, *Recueil des arrêts et décisions* 1996-IV και *Sejdovic κατά Ιταλίας* [GC], αρ. 56581/00, §46, CEDH 2006-II).

29. Όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο σημειώνει εξαρχής ότι τα παράπονα του προσφεύγοντος αφορούν κατά τρόπο γενικό τις συνθήκες κράτησης στους χώρους της Αστυνομικής Διεύθυνσης Σερρών και ότι οι καταγγελλθείσες συνθήκες συνδέονται με ένα διαρθρωτικό φαινόμενο που δεν αφορά αποκλειστικά την περίπτωση του αλλά γενικότερα την κατάσταση όσων κρατούνται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί σύντομο στα κρατητήρια της Αστυνομίας (βλ. *ομοίως, Νησιώτης κατά Ελλάδα*, αρ. 34704/08, §29, 10 Φεβρουαρίου 2011, και *Bygylashvili κατά Ελλάδα*, αρ. 58164/10, §47, 25 Σεπτεμβρίου 2012). Το Δικαστήριο θεωρεί ότι η απλή αναφορά της Κυβέρνησης στις οικείες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Σωφρονιστικού Κώδικα και της Υπουργικής Απόφασης αρ. 58819/2003, δεν αρκεί για να αποδείξει ότι οι σχετικές προσφυγές αρκούν από μόνες τους για την αποκατάσταση της κατάστασης στην οποία οφείλεται η αιτίαση του προσφεύγοντος ως προς το άρθρο 3 της Σύμβασης.

30. Επίσης, όσον αφορά την αγωγή αποζημίωσης του άρθρου 105ΕισΝΑΚ, το Δικαστήριο υπενθυμίζει πρώτον ότι έχει ήδη κρίνει ότι για να είναι αποτελεσματικό ένα σύστημα προστασίας των δικαιωμάτων των κρατουμένων που προβλέπονται στο άρθρο 3 της Σύμβασης, οι προληπτικές και οι αποζημιωτικές προσφυγές θα πρέπει να συνυπάρχουν κατά τρόπο συμπληρωματικό (*Ananayev και λοιποί κατά Ρωσίας*, αρ. 42525/07 και 60800/08, §98, 10 Ιανουαρίου 2012). Η ιδιαίτερη σημασία του άρθρου αυτού επιβάλλει στα Κράτη να θεσπίσουν, εκτός από μία απλή αποζημιωτική προσφυγή, έναν αποτελεσματικό μηχανισμό που να επιτρέπει να τίθεται γρήγορα τέλος σε κάθε μεταχείριση που είναι αντίθετη προς το άρθρο 3. Εάν δεν υπάρχει τέτοιος μηχανισμός, υπάρχει ο κίνδυνος η προοπτική μιας μελλοντικής αποζημίωσης να νομιμοποιεί ταλαιπωρίες ασυμβίβαστες προς το άρθρο αυτό και να αποδυναμώνει σημαντικά την υποχρέωση των Κρατών να προσαρμόσουν τους κανόνες τους που αφορούν την κράτησης προς τις απαιτήσεις της Σύμβασης. (*ibid.*, §98). Συνεπώς, υπό το πρίσμα της εξάντλησης εθνικών ενδίκων μέσων, η κατάσταση ενός

ατόμου που κρατήθηκε υπό συνθήκες που ισχυρίζεται ότι είναι αντίθετες προς το άρθρο 3 και προσφεύγει στο Δικαστήριο όντας ελεύθερος μπορεί να είναι διαφορετική από την κατάσταση αυτού που προσφεύγει στο Δικαστήριο ενώ εξακολουθεί να κρατείται υπό τις συνθήκες που καταγγέλλει.

31. Στην υπό κρίση υπόθεση, η κράτηση του προσφεύγοντος στα κρατητήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Σερρών έληξε στις 15 Μαρτίου 2010. Προσφεύγοντας στο Δικαστήριο στις 16 Ιουνίου 2010 σαφώς και δεν αποσκοπούσε στην μη εξακολούθηση της κράτησής του υπό απάνθρωπες ή εξευτελιστικές συνθήκες, αλλά σε μια μεταγενέστερη διαπίστωση της παραβίασης του άρθρου 3 της Σύμβασης από το Δικαστήριο και ενδεχομένως, σε αποζημίωση για την επικαλούμενη ηθική βλάβη.

32. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι το άρθρο 105ΕισΝΑΚ είναι μια εγκάρσια διάταξη του ελληνικού δικαίου. Στο πλαίσιο αγωγής θεμελιωμένης στο άρθρο αυτό, τα δικαστήρια προβαίνουν σε παρεμπόδιοντα έλεγχο για το αν υπήρξε παράνομη πράξη των αρχών και σε καταφατική περίπτωση, επιδικάζουν στο ενάγοντα αποζημίωση για ηθική βλάβη. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι αποφάσεις υπ' αρ. 2893/2008 και 1215/2010 του Συμβουλίου της Επικρατείας που προσκομίζει η Κυβέρνηση προς επίρρωση των ισχυρισμών της, αφορούσαν άτομα που συνελήφθησαν και καταδικάστηκαν για οφειλές προς ιδιώτες και, που κατά παράβαση του άρθρου 1050 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εξέτιαν την ποινή τους σε φυλακές, και ειδικότερα, στα ίδια κελιά με άτομα που έχουν καταδικαστεί για ποινικά αδικήματα. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι η κατάσταση του προσφεύγοντος, που τέθηκε σε προσωρινή κράτηση σε Αστυνομικό Τμήμα διαφέρει σαφώς από αυτή στην οποία αναφέρονται οι αποφάσεις υπ' αρ. 2893/2008 και 1215/2010 του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ωστόσο, η Κυβέρνηση δεν επικαλείται διάταξη του εθνικού δικαίου που να εγγυάται ένα αγωγήσιμο δικαίωμα (droit justiciable) και την σχετική νομολογία, που να μπορεί να χρησιμεύσει ως στέρεη νομική βάση στην υπό κρίση υπόθεση για την θεμελίωση αγωγής σύμφωνα με τα προαναφερθέντα άρθρα 105 και 57.

33. Με βάση τα ανωτέρω, και παρά το ότι ο προσφεύγων δεν έκανε χρήση του μέσου που προτείνει η Κυβέρνηση, το Δικαστήριο κρίνει ότι με την σημερινή κατάσταση της εθνικής νομολογίας, η αιτίασή του δεν μπορεί να απορριφθεί λόγω μη εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων. Επομένως, η σχετική αιτίαση της Κυβέρνησης θα πρέπει να απορριφθεί. Το Δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι η παρούσα αιτίαση δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35§3(α) της Σύμβασης και δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Επομένως, θα πρέπει να κηρυχτεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

34. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ιδίως ότι ο προσφεύγων δεν απέδειξε ότι οι συνθήκες κράτησής του στα κρατητήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Σερρών αποτελούν απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση η οποία άγγιξε το ελάχιστο όριο βαρύτητας που απαιτείται για να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3. Υποστηρίζει ότι τα παράπονά του είναι πολύ γενικά και δεν αφορούν την προσωπική του κατάσταση στην Αστυνομική Διεύθυνση Σερρών.

35. Ο προσφεύγων απαντά ότι οι συνθήκες κράτησής του δεν ήταν σύμφωνες προς τις απαιτήσεις του άρθρου 3 της Σύμβασης και τις προδιαγραφές που έχει ορίσει η Επιτροπή Πρόληψης Βασανιστηρίων (CPT). Εξηγεί ότι κρατήθηκε σε ένα θάλαμο επιφάνειας 40 τ.μ. περίπου, με άλλα είκοσι άτομα. Αναφέρει επίσης την παντελή έλλειψη σωματικής άσκησης και επαφής με τον έξω κόσμο, τα προβλήματα υγιεινής και την ανεπαρκή σίτιση.

36. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι για να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 της Σύμβασης, μια άσχημη μεταχείριση θα πρέπει να έχει φτάσει σε ένα ελάχιστο όριο βαρύτητας. Η εκτίμηση του ορίου αυτού είναι σχετική από τη φύση της, εξαρτάται από το σύνολο των δεδομένων της συγκεκριμένης υπόθεσης, ιδίως από την διάρκεια της μεταχείρισης και τις σωματικές ή ψυχικές επιπτώσεις της, καθώς και,

37. Τα στερητικά της ελευθερίας μέτρα συνοδεύονται αναπόφευκτα με οδύνη και ταπείνωση. Μολονότι πρόκειται για ένα αναπόφευκτο γεγονός που, από μόνο του, δεν επιφέρει παραβίαση του άρθρου 3, η διάταξη αυτή επιβάλλει στο Κράτος να διασφαλίσει ότι κάθε άτομο κρατείται υπό συνθήκες σύμφωνες με τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ότι ο τρόπος κράτησής του δεν το υποβάλλει σε απόγνωση ή σε μια δοκιμασία τέτοιας έντασης που να υπερβαίνει το αναπόφευκτο επίπεδο οδύνης που είναι σύμφυτο με ένα τέτοιο μέτρο και ότι δεδομένων των πρακτικών απαιτήσεων της φυλάκισης, η υγεία του και το ευ-ζειν του διασφαλίζονται καταλλήλως (*προαναφερθείσα, Kudla, §§92-94, Ramirez Sanchez κατά Γαλλίας, [GC], αρ. 59450/00, §119, CEDH 2006-IX*).

38. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι έχει επανειλημμένως εξετάσει και έχει συμπεράνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης, σε υποθέσεις που αφορούν συνθήκες κράτησης στα κρατητήρια της αστυνομίας για πρόσωπα που είναι σε προσωρινή κράτηση ή που κρατούνται ενόψει απέλασης (βλ. *Σιάσιος και λοιποί κατά Ελλάδα, αρ. 30303/07, 4 Ιουνίου 2009, Βαφειάδης κατά Ελλάδα, αρ. 24981/07, 2 Ιουλίου 2009, Shuvaev κατά Ελλάδα, αρ. 8249/07, 29 Οκτωβρίου 2009, Tabesh κατά Ελλάδα, αρ. 8256/07, 26 Νοεμβρίου 2009, Efremidze κατά Ελλάδα, αρ. 33225/08, 21 Ιουνίου 2011*). Εκτός από τις ιδιαίτερες ελλείψεις όσον αφορά την κράτηση των ενδιαφερομένων σε καθεμία από τις προαναφερθείσες υποθέσεις και οι οποίες αφορούν κυρίως τον υπερπληθυσμό, την έλλειψη εξωτερικού χώρου προαυλισμού, την έλλειψη υγιεινής και την ποιότητα της σίτισης, το Δικαστήριο θεμελίωσε την διαπίστωση της παραβίασης του άρθρου 3 στο ότι, από την φύση τους, τα

Αστυνομικά Τμήματα είναι χώροι που προορίζονται για την υποδοχή ατόμων για σύντομο χρονικό διάστημα. Έτσι, η προσωρινή κράτηση στα αστυνομικά τμήματα η διάρκεια της οποίας κυμαίνεται μεταξύ δύο και τριών μηνών έχει κριθεί ως αντίθετη προς το άρθρο 3 (*προαναφερθείσες, Σιάσιος και λοιποί, §32, Βαφειάδης, §§35-36, Shuvaev §39, Tabesh, §43 και Efremidze §41*).

39. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι στην υπό κρίση υπόθεση ο προσφεύγων κρατήθηκε περίπου τρεις μήνες στα κρατητήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Σερρών, δηλαδή σε χώρους που από την φύση τους, δεν είναι κατάλληλοι για τις ανάγκες μιας παρατεταμένης κράτησης (βλ. *Kaja κατά Ελλάδας, αρ. 32927/03, §49, 27 Ιουλίου 2006, Efremidze, ibid.*). Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην κρίση του, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κάποιο πραγματικό περιστατικό ή επιχείρημα που μπορεί να οδηγήσει στην υπό κρίση υπόθεση σε διαφορετικό συμπέρασμα από το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε στις προαναφερθείσες υποθέσεις.

Τα στοιχεία αυτά αρκούν στο Δικαστήριο για να συμπεράνει ότι στην υπό κρίση υπόθεση υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 5 ΚΑΙ 6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

40. Ο προσφεύγων παραπονείται επίσης για τη νομιμότητα της προσωρινής του κράτησης και επικαλείται τα άρθρα 5 και 6 της Σύμβασης. Στην συνέχεια δήλωσε ότι επιθυμούσε να παραιτηθεί από την αιτίαση αυτή.

41. Το Δικαστήριο συμπεραίνει ότι ο προσφεύγων δεν θέλει να επιμείνει στην αιτίαση αυτή, υπό την έννοια του άρθρου 37 §1(α) της Σύμβασης. Θεωρεί επίσης, ότι καμία ιδιαίτερη περίπτωση που να αφορά την τήρηση των δικαιωμάτων που προστατεύονται από τη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλά της δεν απαιτεί την εξακολούθηση της εξέτασης της αιτίασης αυτής (άρθρο 37 §1 *in fine*).

Επομένως, το τμήμα αυτό της Σύμβασης θα πρέπει να διαγραφεί από το πινάκιο.

III. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

42. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

43. Ο προσφεύγων ζητεί το ποσό των 8.000€ λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη.

44. Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι το ποσό αυτό είναι υπερβολικό και αδικαιολόγητο δεδομένων των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης και ότι η διαπίστωση της παραβίασης αποτελεί επαρκή δίκαιη ικανοποίηση.

45. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι συντρέχει λόγος να επιδικάσει στον προσφεύγοντα το αιτούμενο ποσό, δηλαδή 8.000€ λόγω ηθικής βλάβης συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και Δικαστική δαπάνη

46. Ο προσφεύγων ζητεί επίσης το ποσό των 2.000€ για έξοδα και δικαστική δαπάνη ενώπιον του Δικαστηρίου, με την προσκόμιση τιμολογίου.

47. Η Κυβέρνηση θεωρεί το ποσό αυτό ως μη εύλογο.

48. Το Δικαστήριο κρίνει εύλογο, ενόψει του εγγράφου που κατατέθηκε και της νομολογίας του, να επιδικάσει στον προσφεύγοντα ολόκληρο το αιτούμενο ποσό, δηλαδή 2.000€ για έξοδα και δικαστική δαπάνη ενώπιον του Δικαστηρίου, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

49. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Αποφασίζει να διαγράψει την αιτίαση που αντλείται από τα άρθρα 5 και 6 της Σύμβασης*
2. *Κηρύσσει το υπόλοιπο της προσφυγής παραδεκτό*
3. *Αποφαίνεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης*
4. *Αποφαίνεται*

α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος θα πρέπει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών, από την ημερομηνία που η απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με το άρθρο 44 §2 της Σύμβασης, τα ακόλουθα ποσά:

i) 8.000€ (οκτώ χιλιάδες ευρώ) λόγω ηθικής βλάβης, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

ii) 2.000€ (δύο χιλιάδες ευρώ), για έξοδα και δικαστική δαπάνη συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος από τον προσφεύγοντα

β) ότι από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξάνεται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

Συντάχθηκε στα γαλλικά και στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 17 Οκτωβρίου 2013, σύμφωνα με το άρθρο 77 §§2 και 3 του Κανονισμού.

Ο Αν.Γραμματέας
André Wampach

Η Πρόεδρος
Isabelle Berro-Lefèvre

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα